

25 jaar Parkhuis

12, 13 & 14 april 2019
tentoonstelling
rondleiding
lezing

DE STEEG, Gymnastieklokaal

25 jaar Parkhuis

April 2019

jaar. Of beter, de stichting bestaat 25 jaar. Het is al veel langer, vanaf de vorige eeuw, maar heeft altijd al een functie gehad. In een tijd dat er nog netjes was dan hedentendage. Het is De Steeg een ruimte of gebouw te zien in en van het dorp. Oprichting van een afdeling van het gebouw aan de Steeg naar de stichting. Het gebouw multifunctioneel, is de benedenzaal kwam er naast de bovenzaal, ook een vergadering gebruik beschikbaar. Het 'dorpshuis' heeft een vullende subsidie van de gemeente om te kunnen opereren.

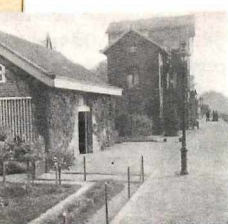
Het bestuur van de stichting heeft de afgelopen 25 jaar geprobeerd te zorgen dat de faciliteiten niet alleen altijd piekfijn in orde waren, volgens alle (veiligheids-)voorschriften en regels, maar ook dat de voorziening laagdrempelig bleef. Qua toegankelijkheid en qua prijs. Het Parkhuis biedt de faciliteiten. De inhoud van de bijeenkomsten, eten en drinken, een eventuele feestelijke aankleding of specifieke inrichting: dat mag de huurder zelf doen en zelf bepalen. Best bijzonder eigenlijk; de ene avond een feest, de dag erna een kerkdienst. Een week later een podium in de gymzaal. Dan weer de tafels schots en scheef en spelletjes op het veld buiten. Enkele jaren is gebruik gemaakt van een medewerker in dienst die een aantal uur per week additionele arbeid verrichtte. Maar het Parkhuis heeft altijd gedraaid op vrijwilligers en doet dat nog steeds. Een deel van het bestuur is al 25 jaar actief.

Over het Parkhuis valt zoveel te vertellen. Maar niet zozeer het gebouw, als wel de activiteiten die er plaatsvonden maken verhalen en plaatselijke of persoonlijke geschiedenis. Door de jaren heen kwamen en gingen verenigingen en organisaties. Sommige bleven en bestaan soms al heel lang. In de zalen is gesport, gediscussieerd, gespeeld, vergaderd, gebouwd, gefeest, theater opgevoerd, muziek en ruzie gemaakt. Het Parkhuis faciliteert 'the circle of life'; van de peuterspeelzaal, schoolgym en de laatste schooldag, via de jeugd van het Gâtske naar bijvoorbeeld de volleybalclub of yoga en eindigend bij het seniorenorkest en de ouderensoos. Iedereen in het dorp heeft wel een herinnering aan het Parkhuis. Wellicht het apenkooien met gym. De eerste prijs voor de mooiste versiering tijdens de optocht bij Koninginnedag. Een heimelijke verliefdheid in de jeudsoos. Een geweldig feest ter ere van een verjaardag in een kroonjaar.

Het Parkhuis bestaat dit jaar dus 25 jaar en dat wordt gevierd. Maar dan stopt het niet. Het Parkhuis wil een faciliteit blijven die aansluit bij de wensen en behoeften en onderdak kan bieden aan initiatieven in ons dorp. Daar is het Parkhuis voor.

Ter gelegenheid van dit jubileum zijn er verschillende activiteiten. Op zondag 14 april om 13.00 uur is er een rondleiding van de Oudheidkundige Kring Rheden Rozendaal door ons dorp en om 15.00 uur een lezing door Walter de Wit over het 'De Steeg van toen'.

Vrijdagavond 12 april van 19.30 tot 22.00 uur en zaterdag en zondag 13 en 14 april van 14.00 tot 17.00 uur is er een tentoonstelling in ons Parkhuis, met als uitgangspunt de nu volgende tekst uit 1975 van Kees van Dijk (destijds hotelier van 'Athlone') met als thema: **'Een wandeling door De Steeg rond 1900'.**

Het Rhedense veerhuis is het vertrekpunt van de wandeling in en om De Steeg.
Het veerhuis dat uit de 17e eeuw dateerde, is wel het mooiste van ons land genoemd. Ondanks het feit dat het op de monumentenlijst stond, is het in 1969 afgebroken. Op foto 1 ziet U het veerhuis aan de IJssel. Rechts van het huis de theetuin, de pont ligt aan de veerstoep. Vanaf het veerhuis gaat de wandeling langs het fabrieksterrein van De Meteor. De betonfabriek werd in 1907 gesticht, foto 2.

Als we De Meteor achter ons laten, komen we via De IJsselheuvel, foto 3, bij het station 'Steeg'. Foto 4 laat het station zien, zoals het er in 1895 uitzag. In een oude gids van de VVV van 1897 wordt het station als volgt beschreven: 'Het stationnetje is wel klein, maar het vormt met zijn smalle ramen en deuren een aardig geheel tegen de achtergrond van het hoog opgaand hout. Van het perron een heerlijk vergezicht, vol afwisseling en leven, een bos en waterpartij tegelijk, een stilleven groots in lijn en kleur' Foto 5 laat het station omstreeks 1920 zien, 'Steeg' is 'de Steeg' geworden, het

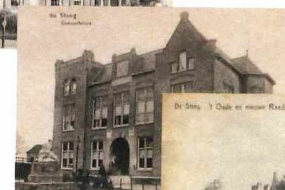
middendeel van het gebouw is verhoogd.

Foto 6: het station in 1961, één jaar voordat het afgebroken zou worden. Het emplacement bij het station zien we op foto 7: de los- en laadplaats (overslag) aan de IJssel. Vanaf hier vertrokken dagelijks twee, soms drie goederentreinen. Op de IJssel een plezierboot. Diep in de horizon de toren van de kerk van Doesburg.

Het station was slechts op korte afstand van het gemeentehuis gelegen. Het oude gemeentehuis werd in 1863 gebouwd door een aannemer van de Nederlandse Spoorwegen. Het diende als woonhuis, kantoor en tekenkamer. Later werd het pas gemeentehuis. We zien het op foto 8 omringd door zwaar geboomte, links aan de weg publicatieborden. Het nieuwe gemeentehuis werd in 1908 in gebruik genomen. Op foto 9 ook de leeuw, onthuld ter herdenking aan 100 jaar onafhankelijkheid 1813-1913.

Het oude gemeentehuis is inmiddels bewoond door Dr. Warren. Foto 10: het oude en nieuwe gemeentehuis.

Vanaf het gemeentehuis verdergaand komen we onder het viaduct, foto 11.

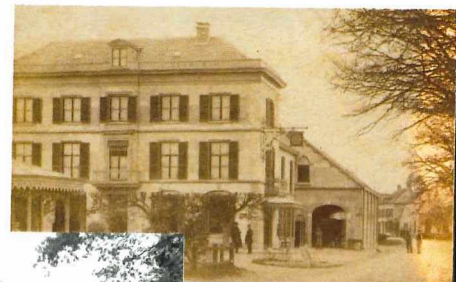

Als we dit gepasseerd zijn, hebben we een prachtig uitzicht op de IJssel. Foto 12 is van 1905. Rechts de laatste eikenboom van de rij Ambtsjonkereiken, links langs de rivier het Puttemansgat en boerderij De Eikenboom. Voor we verder gaan, kijken we nog even om naar het badhotel Quisisana, het tegenwoordige Rivierhuis, foto 13. Het deftige hotel, foto 14 omstreeks 1900, werd in 1880 gesticht door de heer Avenarius. Het was een geneeskrachtige binnenbadinrichting, een soort Kurhaus. Vanaf de overzijde van de IJssel zien we het hotel aan de rivier liggen, foto 15, links het oude gemeentehuis. Foto 16: het Rivierhuis in 1975.

Schuin aan de overzijde van de straatweg zien we hotel De Engel. De Engel was één der oudste vestigingen van De Steeg, in 1612 wordt er melding gemaakt van een herberg, een naam wordt echter nog niet genoemd. In 1660 werd gesproken van de aloude herberg, waar de engel uithangt, het is een middeleeuwse taveerne voor de passanten op de heirbanen en de schippers op de IJssel. Op een landkaart van 1649 stond op de plaats waar het hotel gelegen

was, aan den hoewegh van Arnhem, het café van Engel Janssens Huys. In 1804 werd het eigendom van heer Brantsen van Rhederoord, in 1850 werd de heer Goedvriend uit Randwijk hotelier. Foto 17: hotel De Engel in haar glorie-tijd omstreeks 1905. In de gevel de naam van hotelhouder C. Goedvri(e)nd. Naast het huis de doorrijdschuur, die bij de verbouwing in 1912 verdween. Bij het hotel een oude petroleum-lantaarn. Foto 18: een foto uit 1880.

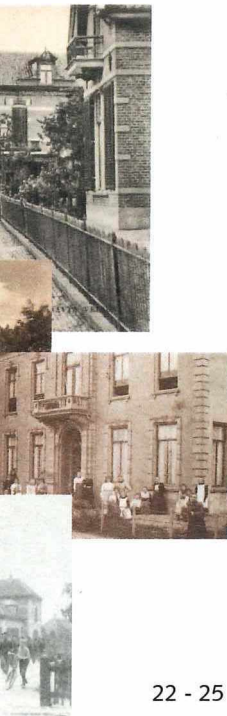
Achter De Engel was een kleine poortje, foto 19 uit 1925. In de lange tijd dat het hotel eigendom was van de familie Brantsen van Rhederoord, liep een paadje rechtstreeks van het huis naar de straatweg bij De Engel. Het poortje werd in de oorlogstijd opgeblazen. Bij De Engel was een wissel voor de tram. Foto 20: de stoomtram uit Velp komt de wissel bij hotel De Engel oprijden, de tweede wagen is een open rijtuig. Rechts het hotel, naast de loc een postbode. Foto uit 1910. Door het weiland tegenover De Engel liep een paadje, foto 21, naar De Eikenboom (in 1975 boerderij van de familie Schaaap).

Na lange tijd bij De Engel te hebben stilgestaan, lopen we het eigenlijke dorp De Steeg in.

Foto 22, de entree van De Steeg, links een stukje van het huis van de heer H. Beumer, dat in 1917 afgebroken werd om plaats te maken voor villa Sonneheerdt, rechts pension Flora (afgebroken in 1975). Vanaf pension Flora van Pieneke Jansen lopen we langs het hotel van Flip Jansen, waar de heer de Haan de laatste hotelier was, foto 23. Dan komen we langs Benvenuta, de kostschool voor jongedames, foto 24. Volgens een oud gidsje genoot deze inrichting van onderwijs en opvoeding een goede naam in ons land. Riant is het gebouw van buiten, binnen is gezorgd voor alle comfort. 'Het blijve nog lang de tempel der intellectuele ontwikkeling en educatie voor den eersten onzer jufferschap'. Foto uit 1895. Later was hier café Hekkelman gevestigd, vaak bezocht door Simon Carmiggelt. In 1972 werd het huis afgebroken. Links 'De Oude Post' met daarvoor de prachtige kastanjeboom. Een troep soldaten komt het dorp binnenmarcheren, foto 25. Links is Benvenuta nog net zichtbaar, verder pension

22 - 25

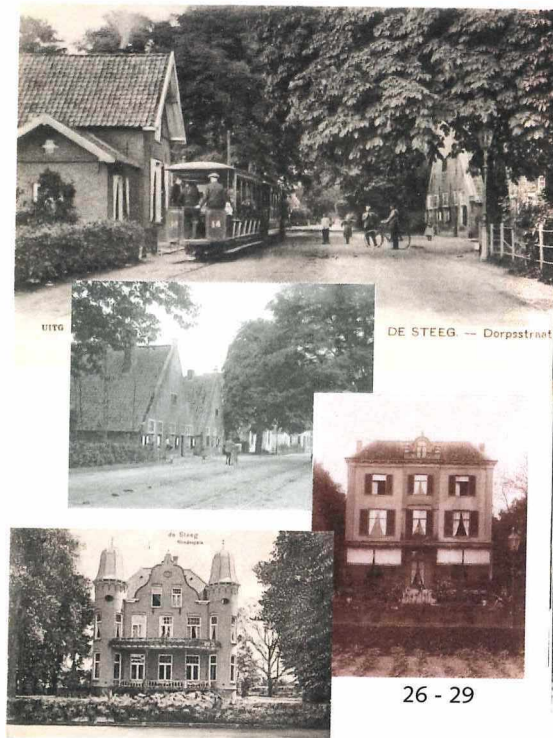

Jansen en Flora, foto omstreeks 1900.

Met de soldaten marcheren we het dorp in, foto 26. We passeren het huis van meester Dix (op de gevel stond 1840). Het huis werd in 1948 afgebroken. De luiken zijn zwart-wit geschilderd, de kleuren en eigendom van Rhederoord. Rechts het hek van Benvenuta, daarnaast de kastanje van 'de Oude Post' en vervolgens de twee dubbele arbeiderswoningen van Middachten (rood-witte luiken). De Middachterhuizen dateren uit de 17e eeuw en zijn goed bewaard gebleven, foto 27 ± 1905. Te lang hebben wij bij de Middachterhuizen stilgestaan, de soldaten zijn verdwenen.

Wij vervolgen onze wandeling en zien rechts het huis Rhederpark, foto 28. Het oude huis met de vierkante torentjes is in 1904 afgebrand. De enorme vuurzee was tot in Deventer te zien. Het nieuwe Rhederpark wordt bewoond door de heer Viruly, eigenaar van de Onzalige bossen. Foto 29: het nieuwe Rhederpark.

Tegenover Rhederpark ligt Onderbergen, een vroeger bezit van het landgoed Rozendaal,

26 - 29

foto 30. In 1796 kocht Jhr. Brantsen van Rhederoord de hoeve van de familie Strijp. Achter het huis een grote tabaksschuur, die later werd verbouwd. In een VVV boekje van 1897 staat een advertentie van pension Onderbergen ondertekend door Menthen. Onderbergen werd in 1920 gesloopt. Op die plek verrees het Brantsenpark, foto 31 van $\pm$ 1960.

We steken de straatweg over naar pension Rhederdal. Foto 32: rechts pension Rhederdal voor de verbouwing van de zolderverdieping. Het werd omstreeks 1880 gebouwd. Boven de twee schuurdeuren aan de achterzijde van het pension staat het jaartal 1816, de vermoedelijke datum van de bouw van de schuur.

Op de hoek van Oversteeg/Hoofdstraat ligt pension Bergzicht, foto 33. Het werd in 1884 gebouwd en in 1970 afgebroken in verband met de aanleg van de Van Aldenburglaan. We lopen de Oversteeg in tot aan de oude R.K. kerk, foto 34. Deze werd in 1876 gebouwd, architect was Gerardus te Riele uit Deventer. De kerk was in neogotische stijl opgetrokken

en werd in 1953 gesloopt. Naast de kerk de pastorie. De eerste steen van de pastorie werd gelegd in 1885 door pastoor A.A. Overwijn. De pastorie werd later onderdeel van het zusterklooster. Foto 35: het zusterhuis in 1950.

We lopen door tot aan de IJssel. Boerderij de Eikenboom, foto 36, ligt verscholen in het lage hout bij de prachtige IJsselbocht bij De Steeg. Vanaf de overzijde van de IJssel blikken we op De Steeg, foto 37. We zien in het midden de R.K. kerk, daarnaast de pastorie. Links het huis Rhederpark voor de brand, nog met de vierkante torentjes.

We gaan dezelfde weg terug, bij de Hoofdstraat aangekomen hebben we een mooi gezicht op de Boecop, pension Ortrud en de daartussen gelegen Diepesteeg. De Boecop, foto 38, is één der oudste vestigingen van De Steeg. Ver voor 1657 bestond zij reeds. Zij heeft haar naam te danken aan Toe Boecop, die er lange tijd heeft gewoond. Van boerderij werd het in 1894 een landhuis van Jhr. Brantsen, die er een circus stichtte. Hij liet rond het huis verschillende door

schuren bouwen. Het circus was echter geen lang leven beschoren. Kort na 1903 werd de Boecop verkocht. In 1928 verrees er de nieuwe R.K. kerk, het woongedeelte van de vroegere villa is gedeeltelijk intact gebleven. Foto 39: de nieuwe R.K. kerk met de pastorie in 1928. Foto 40: nog eens de Boecop omstreeks 1900, de luiken zijn nog zwart-wit, de kleuren van Rhederoord.

Aan de andere zijde hoek Diepesteeg/Hoofdstraat ligt pension Ortrud. Foto 41 en 42 tonen pension Ortrud in volle glorie. Een juiste bouwdatum is niet bekend, maar het stamt uit de eerste helft van de 19e eeuw. Het is later enige malen verbouwd en gemoderniseerd. De foto's uit 1920 laten de fraaie tuin met de theekoepels zien. De kleuren zijn rood-wit van Middachten.

Nu wandelen we naar hotel Het Wapen van Athlone. Aan de overzijde van de straatweg ligt pension kastanjeoord, foto 43.

Hotel Het Wapen van Athlone, foto 44, heeft nauwe banden met kasteel Middachten en haar bewoners. Kort na 1692 kreeg de toenmalige herberg de naam 'De Graaf van Athlone', naar

de gelijknamige titel die de graven van Reede vanaf toen droegen. Godard van Reede, Heer van Middachten, kreeg deze titel van Koning-Stadhouder Willen III vanwege zijn heldhaftige gedrag in de slag bij Athlone tegen Jacobus II.

In 1823 werd het pand grondig gerestaureerd en sindsdien als logement geëxploiteerd. Bij deze restauratie werd er een gedenksteen aangebracht in de voorgevel van het gebouw door Willem Gustaaf Frederik van Reede, laatste graaf van Athlone. Na diens dood in 1844 werd de naam veranderd in 'Het Wapen van Athlone' en werd het wapenschild aan de voorgevel opgehangen. Het blijft logement tot 1901, om dan als pension te worden ingericht. Achter het hotel was een stalhouderij, later kwam daar taxibedrijf Verhaaff.

In 1923 is er feest in De Steeg ter gelegenheid van het 25 jarig regeringsjubileum van H.M. Koningin Wilhelmina. Vanuit Het Wapen van Athlone zien we de optocht voorbijtrekken. De optocht, foto 45, wordt voorafgegaan door een groepje ruiters. De eerste praalwagen werd

een os getrokken, die voor deze gelegenheid uit de Imbos was gehaald. Voor hun huis zien we het echtpaar Hoefman staan, rechts de bakkerij van H.C. Hermesen, voorheen Teunissen. Deze bakkerij bestond reeds voor 1790. Onder de lindeboom zien we Willem van de bakker met zijn strohoed op.

Na in de theetuin van Athlone een kogelflesje limonade te hebben gedronken stappen we weer op. Tegenover de theetuin ligt pension Rustoord, foto 46, dat omstreeks 1880 is gebouwd. Nr. 47: Rustoord, nu Nederhagen met uitbreiding rond 1910. Naast Nederhagen ligt pension Lindenhove, foto 48. Op foto 49 zien we Lindenhove vanaf de plaats waar later het postkantoor gebouwd werd, Rustoord is dan nog niet gebouwd en we zien de bebouwing zoals die toen was. Lindenhove moet voor 1880 gebouwd zijn, de verbouwing al omstreeks 1890 hebben plaatsgevonden. In 1897 woonde de heer G.E. Hupkes op Lindenhove.

Het postkantoor, foto 50, werd in 1906 tegenover Lindenhove gebouwd. Rheeder- en

Middachtersteeg was distributie- en werd hulpkantoor in 1850. Het ontving een register, wat betekende dat het stukken mocht aannemen en uitreiken, waarvan de waarde de f/. 100.- niet te boven ging. Bij dienstorder 160 van 1906, werd het hulpkantoor De Steeg op 1 juni 1906 bevorderd tot Hulp Post- en Telegraafkantoor. Op deze datum werd het dorp ook aangesloten op het telefoonnet.

Van tante Pos vervolgen we de wandeling en komen aan het begin van de Middachterallee. Links aan het begin van de laan ligt pension Vredelust, foto 51. Het ligt naast de Papa-gaaiengang en is het eerste pension van De Steeg. In 1846 werd het gebouwd, de eerste pensionhouder was de heer Huijzer. Latere pensionhouders zijn J. Brouwer, W. Kleinhout, J. Berveling en W. Brinkman. Tot 1966 wordt het bewoond door spijtoptanten, in 1973 wordt het afgebroken.

We lopen de prachtige Middachterallee in, die in 1774 door Frederik Christiaan Reinhard van Reede werd geplant. Ter hoogte van de

oprijlaan naar het kasteel draaien we ons even om, foto 52. Vier dames en een heer met hun rijwielen poseren voor ons met gepaste trots. In de verte zien we De Steeg, links de lantaarn bij de ingang van de oprijlaan naar het kasteel, rechts de weg langs de Kruisboom, die naar de Ijskelder en de Middachterbossen loopt. Onder de Kruisboom staat een kiosk, foto 53, daarachter rechts de tweede laan naar het Middachterbos, de Wolfsallee.

Nu wandelen we de oprijlaan in, foto 54 uit 1900, door de bomen ontwaren we de trotse voorgevel van het kasteel.

Wanneer kasteel Middachten gebouwd is, ligt volkomen in het duister. De naam komt voor het eerst in 1190 voor. In dat jaar was Jacobus de Mitdac getuige, toen de Graaf van Gelre de privilegiën voor de stad Zutphen vernieuwde. Pas honderd jaar later, in 1299 komt de naam weer voor. Vanaf dat jaar is de stamreeks van de bewoners te volgen tot nu toe. Middachten is nooit verkocht en heeft door vererving behoord aan de volgende geslachten: van Middachten tot 1625, van Raesfelt tot

1666, van Reede tot 1844, Bentinck tot 1958, Ortenburg tot heden.

Oorspronkelijk was het een laat middeleeuws omgracht kasteel, waarvan het muurwerk grotendeels gebruikt werd bij de grote verbouwing door Steven Vennecool en Jacob Roman 1694-1697, voor Godard van Reede, Graaf van Athlone en zijn echtgenote Ursula van Raesfelt. Op de binnenplaats werd toen het prachtige trappenhuis gebouwd, met weelderig stucwerk. De koepel boven het trappenhuis is één der mooiste voorbeelden van de Lodewijk XIV stijl in ons land.

Geïnspireerd op de franse tuinaanleg van de XVIIe eeuw is de tuin in 1901 heraangelegd door Hugo Poortman uit Weldam, gedeeltelijk naar ontwerp van R.E. André, foto 55. Foto 56: Lichtfestijn op Middachten in 1953.

Na lange tijd bij het kasteel en in de tuinen te hebben doorgebracht, gaan we terug naar Het Wapen van Athlone via de Smidsallee, we komen langs het rentmeestershuis, foto 57 en kijken nog even om naar Middachten en de

lanenpracht rond het kasteel, foto 58.
Het vroegere rentmeestershuis annex kantoor
ligt prachtig aan de zoom van de Middachter-
weide. Foto: winter 1899.

In Het Wapen van Athlone ontdekken we op
de leestafel de nieuwe editie van het weekblad
Buiten (1909). Tot onze grote vreugde staat er
een uitgebreide reportage van het Keizerlijk be-
zoek aan Middachten in. Daarnaast uitgebreid
de geschiedenis van het kasteel.

Uitgerust en met nieuwe informatie verrijkt
beginnen we aan de laatste etappe van onze
wandeling.

We slaan de Diepesteeg in, die niet alleen de
grens tussen de N.H. gemeente van Ellecom
en Rheden was, maar ook de grens tussen het
aartsbisdom Utrecht en het aartsbisdom Deven-
ter. Bovendien, op een enkele uitzondering na,
de grens tussen het rood-wit van Middachten
en het zwart-wit van Rhederoord.

Foto 59 is van ± 1900. De jongeman draagt een
plank op zijn schouder, waarop een enorm

Diepesteeg bij DE STEEG. 1038.

roggebrood ligt. Hij is op weg naar bakker
Hermesen, in wiens oven het brood gebakken
moet worden. Het is Berend Materman,
geboren in 1882. Hij was 75 jaar lang tuinman
op Middachten en woonde in de Vingerhoed.

Op foto 60 zien we de Diepesteeg rond 1900.
Van rechts naar links, het pension van de heer
Kraayenbrink (Ruimzicht), daarnaast het pen-
sion van de Wed. C. Verbeek, vervolgens het
dak van Eltheto (toentertijd bewaarschool)
en wat verderop de veranda van het café van
Hueting. Daar tussenin zien we een groepje
bomen, die op een klein pleintje stonden.
Onder deze bomen stonden enkele houten
banken, bij mooi weer kregen de meisjes van
de bewaarschool daar breiles.

We wandelen verder langs pension Boschlust,
foto 61, dat in 1897 werd gebouwd, de foto
is van 1920 met op de achtergrond boerderij
Het Fort, naar Klein Duimpje, foto 62, dat
omstreeks 1907 werd gebouwd voor mevrouw
Viruly. Later lange tijd bewoond door Graaf van
Limburg Stirum, die hoog in aanzien stond.

60 - 62

Dan komen we bij boerderij Neerbosch, foto 63 ± 1900. Deze boerenplaats werd reeds in 1649 op een oude landkaart vermeld, ze heette toen Berend Tijmens Bouwhuys. Naast de boerderij een 16 meter diepe put. Klein Duimpje was er toen nog niet. Rechts achter de bomen het pad dat in die jaren bij de Bergdwarsweg begon, en nu ter hoogte van de boerderij naar boven loopt.

De tocht gaat verder langs de Kokkenberg, foto 64. De naam Kokkenberg is al heel oud, in 1729 wordt in de processtukken de naam reeds vermeld. Omstreeks 1731 koopt de heer Everwijn (eigenaar Rhederoord) de Cockenberg van S. H. de Prins van Oranje (Willem IV). Bij de Kokkenberg lag ook de Kokkenkamp, vermoedelijk een stuk bouwland op één der flanken van de berg. In 1911 liet de heer van Hasselt (sinds dat jaar eigenaar van Rhederoord) het tegenwoordige huis bouwen.

Vanaf de Kokkenberg wandelen we naar het portiershuis van Rhederoord en genieten van prachtig uitzicht op het dorp, foto 65. We

passeren het koetshuis van Rhederoord, foto 66, dat in 1911-1912 gebouwd werd. Foto 67: de dienstwoning van de portier van Rhederoord ligt voor het spekgat, waar de boeren in 1812 spek hadden verstopt, hier staat ook de dikste boom van De Steeg met een omvang van 5.40 meter. In de verte zien we rechts de woning van de jachtopziener, de Kokkenberg. De weg vanaf de dienstwoning op de voorgrond liep naar de Diepesteeg, later werd hij omgebogen naar rechts, richting Hoofdstraat.

We lopen door het hek de oostelijke grindweg van Rhederoord op, foto 68 ± 1895. Aan het eind van de weg bij het huis staan enkele heren met hoge hoeden op. Vermoedelijk stelt zich daar een begrafenisstoet op, dit verklaart tevens de aanwezigheid van de chef veldwachter, met twee zilveren banden op de mouw. Tegenover de veldwachter het pad dat rechtstreeks van het huis naar De Engel loopt.

We lopen tot aan de achterzijde van het huis en hebben vanaf de Hermitage een mooi gezicht over het zogenaamde portaal met bloemenperk en het bacchusbeeld, foto 69. Op de achtergrond de bank op de middelste Herdersberg.

Daarvoor een grasveld, rechts de Libanonceder, links de moseik.

Foto 70: gezicht op de voorzijde van het huis, omstreeks 1890.

Foto 71: Rhederoord rond 1750, naast het huis zien we een beeld van Venus en Adonis dat nog zeker tot 1911 in de tuin heeft gestaan maar daarna helaas verkocht is, foto 72.

In 1650 stond, iets westelijk van het tegenwoordige huis, een boerderij, Stikhuizen in het Rhederbos genaamd. In 1657 kocht Mr. Willem Everwijn, uit Arnhem, de huizen en bospercelen op De Steeg en het Rhederbos. Na diens dood in 1734 kwam het bezit aan Hendrik Brantsen, burgemeester van Arnhem, die met de dochter van Willem Everwijn getrouwd was. Hun beider zoon Willem Rainier Brantsen liet in 1745 het landhuis bouwen en beijverde zich ook het huis door een fraai park te omringen. Hij nam hiervoor Jacob Marot, de zoon van de beroemde franse architect Daniël Marot, in de arm. Deze ontwierp in 1743, voordat de bouw van het huis begonnen was, een park dat waarschijnlijk geheel, maar zeker gedeeltelijk werd

uitgevoerd. Willem Rainier experimenteerde met tal van uitheemse boomsoorten en liet zaden, maar ook jonge boompjes uit vele landen komen. Toen Willem Rainier Brantsen in 1789 overleed, liet hij een buiten achter, dat één der fraaiste uit de omgeving genoemd kon worden. Tot 1911 hebben vele Brantsens het huis bewoond, vergroot en verfraaid. In 1911 werd N.J.H. van Hasselt eigenaar van Rhederoord.

We lopen achter het huis naar de westelijke oprijlaan, gelijk rechts op een heuveltje ligt de grote theekoepel, foto 73. Kort na 1820 werd op deze plaats een koepel gebouwd. Later is deze enige malen gerestaureerd en veranderd.

We gaan terug, nu door het rosarium aan de voorzijde van het huis, de avond valt over het veel bezongen uitzicht dat voor ons ligt.

Onderaan de grote weide ligt De Steeg in de rust van het lage licht van dit late middaguur. We slenteren terug naar het dorp, langs het paadje, door het poortje, naar De Engel.

K. van Dijk

Met dank aan en dankzij de medewerking van:

C. A. van der Bijl
H. J. H. T. Modderman
J. W. C. M. Schuurmans
G. J. Terpstra

De Steeg, de 29e mei 1975

en tentoonstelling: